

Sodrug! Delavci!

Valovje iz evropske klavnice se peni; njegovi krogi se širijo in širijo, in sedaj buta že ob obale ameriškega obrežja. Iz strašne smodnišnice švigajo neprenehoma iskne na vse strani in raznašajo nevarnost po vsem svetu. Nekolikokrat tekoma dva in pol leta je povzročila grozovita in starem kontinentu velike in nevarne krize na tej strani oceana. Nevarnost, da se začne tudi Amerika v krvavi ples, je nekolikokrat zažugala narodu v Zedinjenih državah; nikdar pa še ni bila tako velika, kakor sedaj, ko živimo v trajni negotovosti in se vsak trenutek lahko utrga nevdružni plaz.

Med Nemčijo in Zedinjenimi državami so prekinjeni diplomatski stiki in s tem je ustvarjen nenormalen položaj, ki obsega že sam v sebi povečano nevarnost. Predsednik Zedinjenih držav je v kongresu izjavil, da bo, če se zgode gostova od njega označena dejanja, zahteval od zveznega ljudskega zastopstva pooblastilo, da sme porabiti vse sile Zedinjenih držav za zaščito tega, kar imenuje ameriške pravice. Z drugimi besedami: Zahteval bo dovoljenje za vojno.

Kadar se posluži predsednik Zedinjenih držav takih nedvoumnih besed, se ne more zatajevati nevarnost. Nad deželo visi Damoklejev meč in skoraj slepemu slučaju je prepuščeno če se utrga.

Je li vojna, ki namu preti, res potrebna? Ali jo zahtevajo interesi ameriškega ljudstva? Ali interesi Zedinjenih držav v celoti? Komu bo, če izbruhne vojna, koristila? Kdo bo plačeval njene stroške in doprinal na njene strašne žrtve?

Vojna v naših časih ni malenkostna operacija na narodnem telesu, ampak vrhunec vsake grozote, ki jo more uprizoriti človeštvo z najrafiniranejšimi sredstvi svoje dobe. Vse sile, ki služijo človeku sicer za ustvarjanje in za užitek, so v času vojne sredstva umora. Z bojem na suhem in na morskem površini se človek ne zadovoljuje več. V zemljo se zarije, da ustvarja za sovražnika umetne vulkanske izbruhe; iz zračnih višav ubija in požiga; izpod vode prinaša strašno smrt.

Človeške žrtve štejejo le še na milijone. Ne ponandra se nekoliko njiv, ampak opustošajo se cele dežele. Uničujejo se delovni produkti dolgih desetletij. Decimirajo se celi narodi.

To je, kar grozi tudi Zedinjenim državam, če jih pograbi vojna furija. Smrt ogromnih množic, pohabljenje za vse življenje, armade slepih in blaznih, nepregledne vrste vdov in sirot, na milijarde vredno uničeno narodno bogastvo, za bodoče generacije z dolgovi obremenjena dežela — to so najbolj dišeče cvetke v vojnem šopku naših dni.

In vsa ta strahota pada z ogromno težo

na rame delavskega razreda.

Če izbruhne vojna, so delavci tisti, ki umirajo, tisti, ki zapuščajo vdove in sirote nepreskrbljene, tisti, ki morajo s svojimi družinami prenašati dragiino, lakoto, epidemije in vsakovrstno bedo, tisti, ki ostanejo brez kruha, če se tovarne zapro in ki morajo brez kruha, če se tovarne zapro in ki morajo brez odkodnihne opravljati neomejeno delo, če zahtevajo tako vojni interesi.

Delavci so tisti, ki izgube v vojnem času pridobitve, za katere so morali bojevati z vsem naporom svoje organizacije. Delavstvo udari izguba pravice svobodnega državljana in vojna ga potlači pod vojaško diktaturo. Naposled mora biti delavstvo tisto, ki nosi grehe vladajočih se po vojni, kajti tudi gorostasni državni doigovi in njih obresti padejo z vsemi ostalimi posledicami na njegova pleča.

Ali si more delavstvo želeti vojno?

Kadar gre za tako usodopolno odločevanje, se mora slišati glas tistih, ki so najbolj prizadeti. Njih dolžnost pa je, da se oglašijo.

Jugoslovanski socialistični konferenčni odbor šteje 3 v Chicagi je sklenil, da skliče

v nedeljo, 18. februarja t. l.

manifestacijski shod

chicaškega jugoslovanskega delavstva
V NARODNO DVORANO
na 18. ulici in So. Racine Ave.

Začetek shoda, katerega dnevni red se glasi
Nevarnost vojne v Ameriki,

je ob 2 popoldne.

Govorniki so:

Etbin Kristan v srbsko-hrvaškem jeziku;
Jože Zavrtnik v slovenskem jeziku.
Adolf Germer v angleškem jeziku.

Delavci!

Čas je prišel, da je treba javno pokazati svoje prepričanje in se neustrašeno postaviti na stražo. Socializem ne sme biti v teh dneh beseda brez pomena.

Pridite vsi, ki vam preti nevarnost! Pridite vsi, verujte v načela mednarodne delavske solidarnosti! Pridite vsi, ki vam je osvoboditev človeštva sveti cilj!

Slava socializmu!

Stranka

Chicago, Ill.

Jugoslovanski socialistični klub šteje 1. je imel zadnjo nedeljo svoje prvo javno predavanje tekoče sezone ob dobri udeležbi.

Drugo predavanje bo v nedeljo, 25. februarja, ob 1/23. popoldne v dvorani S. N. P. J., 2657 So. Lawndale Ave. Predaval bo sodrug Etbin Kristan. Na dnevnem redu bo predmet:

O koncu sveta.

Upozarjamo sodruge in rojake, da je predavanje javno in brezplačno. Vsakdo je dobro došel. Ker je v Chicagi predavanje v slovenskem jeziku o znanstvenem predmetu redka reč, upamo, da se bodo rojaki tem rajši poslužili te prilike. Želeti je le, da pridejo pravočasno, da se začetek ne zavlači po nepotrebnem.

Louis Truger, tajnik.

KLUBOM J. S. Z. NA ZNANJE

Ravnokar je izšla strankina platforma (načelna izjava) in program za l. 1916. Ta izjava bo veljavna sedaj nadaljna štiri leta in bo vodila naše agitacije in propagande. Treba je torej, da jo pozna in razume vsak aktiven član J. S. Z.

Ker je količina omejena — tiskalo se je samo 2000 — naj

klubi sežejo takoj po njej, da ne bo prepozno.

Cene so sledeče: 50 irtisov 40c, 1,0 irtisov 75c, 200 irtisov \$1.50. Poštnina prosta.

Naroča se pri tajništvu J. S. Z., 803 W. Madison St., Chicago. Tajništvo J. S. Z.

Cleveland, O.

Slovenski socialistični klub št. 27, je sklenil prirediti letošnjo zimo več predavanj, katera bi morala zanimati vsakega delavca. Ta predavanja se bodo vršila enkrat na mesec za dobo 6 mesecev in sicer:

v nedeljo, dne 25. februarja: "Podrivljanje industrij."
v nedeljo, dne 25. marca: "Naše politične stranke,"
v nedeljo, 22. aprila: "Naloge delavske politične organizacije,"
v nedeljo, dne 27. maja: "Socialistična stranka in mestna uprava."

Ta predavanja bo obdrževal sod. Matt Petrovich in se bodo vršila v klubovih prostorih, na 5607 St. Clair Ave. Namen teh predavanj je, podučiti slovenske delavce v Clevelandu, kolikor mogoče, o programu in ciljih soc. stranke in o nalogah politične organizacije.

Po predavanju bo vedno sledila splošna diskuzija in se bodo dali odgovori na morebitna vprašanja.

Prvo predavanje se vrši torej v nedeljo, dne 31. decembra ob 2:30 pop. Razpravljalo se bo o osebnem delavniku, minimalnih plačah, državnem zavarovanju za starost, bolezen, brezposelnost itd. Vsi rojaki v Clevelandu se vabijo, da se udeležijo tega predavanja. Matt Petrovich, tajnik.

Cleveland, O.

Rojakom v Clevelandu. V soboto, dne 17. februarja ob 8 zvečer se vrši v prostorih slov. soc. kluba 5607 St. Clair Ave. predavanje v angleškem jeziku. Predaval bo sodrug H. M. O'Brien o temi:

"Machinery of the Profit System".

Vsi rojaki, zmožni angleščini, se vabijo da se udeležijo. M. Petrovich, tajnik.

Glencoe, Ohio.

Člani Jugoslovanskega socialističnega kluba šteje 2 v Glencoe, O., se upozarjajo, da so mesečne seje vsako tretjo nedeljo ob 9 dopoldne v navadnem prostoru. Vabljeni so, da se jih polnoštevilno udeležujejo. Nace Zlemberger, tajnik.

ZAPISNIK

konferenca J. S. klubov v Crawford County v Franklin Kansas, dne 28. januarja 1917.

Gross, Kans.

Za predsednika je izvoljen sodr. Homee; podpredsednik sodr. Vovk.

Čita se zapisnik zadnje konference in sprejme. Sklenjeno, da se pregledajo knjige konferenčnih uradnikov. V odbor za pregledanje knjig so imenovani sodrugi Šular, Homer in Wegel. Določil se deset minut odmora.

Po odmoru poročajo pregledovalci, da je v blagajni \$24.19. Poročilo tajnikov krajevnih klubov se vzame na znanje.

Sodr. Goršek poroča, da je sodr. Kopmayer novoizvoljeni "township trustee" imenoval cestnega mojstra, kateri trdi, da je član soc. stranke vendar pa izkorišča to imenovanje v svoje namene. Sklenjeno, da se pozove sodr. Kopmayer na prihodnjo konferenco, da pojasni vsa zadeva.

Tajniku se naroča, da opomni dotične klube, ki še niso plačali prispevkov za Kristanove shode. Predlagano in sprejeto, da se dajo knjige vezati, stroški ne smejo presegati \$50. Vezavo knjig preskrbita sodrug Šular in Goršek.

V konferenčni odbor za leto 1917 so izvoljeni: sodr. John Goršek, tajnik, sodr. Chas. Jane, zapisnikar, sodr. John Juvane, blagajnik.

V gospodarski odbor za knjižnico so izvoljeni sodrug Šular, Homer in Vovk. Za knjižničarja sodr. Frank Wegel. Po kratki debati se sklene, da se proslava letošnjega prvega maja priredi skupno z društvi S. N. P. J. Volita se dva odposlanca na skupno sejo društev S. N. P. J. v Frontenac, kjer se bo sklepalo, kje in kako se priredi proslava. Za odposlanca sta izvoljena sodrug Fratar in Jenčič.

Sodrugi tajnik se pooblasti, da naroči pisalni papir.

Prihodnja konferenca se vrši četrto nedeljo v februarju v Newburg, Kans. Chas. Jane, zapisnikar.

West Mineral, Kans.

Člani kl. št. 31 J.S.Z. v Mineral Kans so sprejeli na seji 4. feb. t. l. izjavo, katero prosimo, da jo podpirajo in odobre vsi klubi v državi Kansas. Glasi se:

1. Ali je znano zastopnikom te države, da je po premogovih okrajih nastala bela in pomanjkanje radi visokih cen za živila in potrebno obleko? Če traja to še nekaj časa, nastane splošna lakota in pomanjkanje.

2. Ali vam je znano, da otroci premogarskih družin in malih obrtnikov nimajo potrebne obleke in obuvila, tudi ne zadostnega živila, kljub temu, da morajo obiskavati šole?

3. Ali vam je znano, da je to splošno dragiino in lakoto zakrivil trust in spekulanti z živili?

Zato zahtevamo:

1. Ker vemo, da se v tej državi pridela dosti živeža, naj se preneha z izvozom živil.
2. Zahtevamo, da država v prihodnje kontrolira prodajo pšenice in drugih poljskih pridelkov, da ne bodo mogli več spekulanti aplepenjati farmerjev, ki se je to dogodilo doslej.

3. Država naj ustanovi svoja žitna skladišča, kjer bomo dobivali svoje potrebščine po primereni ceni. Nadalje izjavljamo podpisani, ki smo del meznega organiziranega delavstva, ter sami obetimo vsa navedena fakta, da od teh zahtev ne odnehamo, ampak da se bomo v izvršitev tega poslužili vseh postavnih sredstev. Fr. Košič, Mineral, box 32.

ZASTOPNIKI PROLETARCA

ARIZONA. Lowell in okolica: William Krall, box 3596.

ARKANSAS.

Fort Smith — Jenny Lind: Frank Gore, R. F. D. 3, box 165.
Huntington: Karol Petrič, box 204.

COLORADO.

Pueblo: Charles Pogorelec, 508 Moffatt in Louis Korosec, 308 Plum St.

INDIANA.

Clinton: J. Musar, Lock B. 449.
Indianapolis: J. Bruder, 710 Holmes st.
Kokomo: Louis Zakrajšek, 803 W. Woodland Ave.

KANSAS.

Columbus: Martin Jurečko, R. R. 3, box 80.
Dunkirk-Pittsburg: Thomas Wolk, R. R. box 172.
Gross, Kans.: Jon Kunstelj, box 32.
Franklin—Girard: Fr. Wegel, box 88.
Frontenac: John Bedene, box 154; Jos. Umek, box 7.
Mulberry: Math Krulc, R. R. 2, box 38.
Mineral: Fr. Kolitz, box 32.
Pittsburg: Andrej Podlesnik R. R. 8, box 102; Jakob Selak R. R. 8.
Radley: John Goršek, P. O.
Stone City: Mike Finc, box 496.

MICHIGAN.

Detroit: F. C. Oglar, Joe Preimer in Thos. Petrič in Herman Grebenc, 129 South St.

MINNESOTA.

Chisholm: Math Richter, box 308.
Ely: John Teran, box 432; Fred. Winder, box 342.
Erethite: Jacob Ambrožič, 419 Pierce st.

MONTANA.

Bear Creek: Frank Daniček, P. O.
Butte: Ig. Bozovičar, 2337 Walnut St. in Mike Zumer, 2106 Jew St.
East Helena: J. B. Mihelich, L. B. 200.
Red Lodge: John Urleb, box 734.
Klein in okolica: John Gerkmann, Gen. Del.

OHIO.

Barberton: Frank Merzlikar, box 121.
Cleveland: Anton Pozareli, 5810 Prossna Ave., Math Petrovič, 1098 E. 67. St., Andrej Bogataj, 6906 St. Clair ave., Edward Branisel, 6025 Glas ave., Louis Stegovec, 1107 E. 61. St. Jos. Franceskin, 6609 Bonna Ave. in Frank Miksha, 1163 E. 61. St.
Collinwood: Anton Kužnik, 372—156th St., John Zupane, 15707 Waterloo Rd., Jos. Skupek, 1107 E. 61st St., Joe Kuncič, 439 E. 156th St. in J. Basnovich, 15500 Holmes ave.
East Palestine: Jack Istenich, 436 E. Martin St.
Glencoe: Nace Zlemberger in Louis Bric, L. Box 12.
Lorain: Geo. Petkovišek, 1605 E. 29th St.
Maynard in okolico: Frank Bregar, b. 647.
Struthers: John Rayer, box 540.
Wooster: John Krizmančič, box 360.
Youngstown: John Petrič, box 680.

OREGON.

Oregon City: Frank Sajovic, 131—18th St.

OKLAHOMA.

Red Oak: Joe Kogej, box 3.

PENNSYLVANIA.

Breughton: Jacob Dolenc, box 181.
Za celo Pa.: Leopold Skola, Room 129, Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa., in Frank Ahlin.
Bradock: Thomas Petrovič, box 323.
Canonsburg: John Koklich, box 276 in Jože Ambrožič, box 351.
Claridge: Fr. Zurman, box 255.
Conemaugh: Anton Gabrenja, Frank Podboj in Frank Pavlovič, box 523.
Daragh: Karol Šlavič, box 252.
Dunlo: Frank Kautič, box 72.
Export: A. Giancomelli: Star Road box 250.
Forest City in Vandling: Frank Rataic, box 685 in Anton Drasler, box 59.
Hermine: John Trčelj, box 53.
Irwin: Tony Kodrič, R. F. D. 3 — box 106.
Johnstown: Math. Gabrenja, R. F. D. 1, box 120.
McDonald: John Zabkar, R. F. D. 2, box 143.
Lloydell: Anton Grbee, box 35.
Mason: Fr. Demšar, box 253.
Moon Run: Joe Snoj, box 286.
Meadow Lands: Jos. Bizjak, box 253.
Morgan: J. Kvardič, box 453.
South Fork: Jakob Rupert, box 238. So. Fork.

So. Surgetstown in okolico: Frank Stegovec, box 40.

Trafford: J. F. Bergant, L. Box 252.
W. Newton: Jos. Zorko, R. F. D. 8, box 50.
Wishawen in okolico: Luka Kraji, box 68.
Willock: Jak. Miklavčič, L. Box 3.
Yukon: Anton Lavrič, b. 8.

UTAH.

Winterquarters: John Reven, box 105. W. Virginia.
Thomas: Frank Kocjan, box 278.
Milburn in okolico: Anton Stražinar.

WISCONSIN.

Kenesha: Frank Zorovec, 18 Howland Ave.
Milwaukee: Joe Kraine, 369—1st ave. in Albert Hrast, 257 — 1st ave.
West Allis: Jacob Oblack, 432—54th Ave. in Max Kodelj, 439—54th Ave.

WYOMING.

Rock Springs: Math Batič, box 427 in P. S. Tawcher, 674 Absay Ave.
Superior: Lucas Groszer, box 441.
Sublet: Karl Kramar, b. 116.

ILLINOIS.

Chicago: Frank Aleš, Frank Zajo, 4003 W. 31. St.
Oleoro: Frank Mrgole, 5028 W. 25. Pl.
Johnston City: Jrgo Slivnik, box 599.
La Salle: Vencel Obid, 438 Berlin St.
Lincoln: Joseph Tišar, 628 Wiehita ave. in John Rogel, 427 Berlin St.
Livingston: Frank Krek, P. O.

Severov Almanah za Slovence

za leto 1917 je sedaj gotov. Vprskajte valoga letumarja zanj; dobita zaastonj. Ako ga on sima, pišite nam.

Kašelj

je navadno eden najbolj nadežnih pojavov vnetja sapnika, krčevite dvice in influenca. Da ustavite ta kašelj in da splošno odpomorate bolezn, vživajte

Severa's Gothard Oil
(Severovo Gothardsko Olje) Je domači liniment za omehčanje, bolečin, ki nastanejo valedi prehlada, revmatizma in vnetja. Cena: 25 in 50 centov.

SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS

(SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA).

Otroci, kakor tudi odrasčeni smejo vživati to zdravilo, da celo najmanjši otroci bodo popolnoma deležni njegove dobrote. Rabite je proti kašlju, prehladu, hripavosti, pri nediferično bolnem vratu, proti bronhialnem kašlju, krčevitem kašlju in kašlju sploh, kakor tudi pri influenci.
Cena: 25 in 50 centov.

Vprašajte za Severovo Zdravilo v vaši lekarni. Izognite se ponaredb, a tem da vedno zahtevate pristna Severova zdravila. Ako jih ne morete dobiti v vaši lekarni, jih naročite naravnost od

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

ZA IZOBRAZBO.

Razširite svoje znanje! Poučite se o socializmu! Razvedrite si duha! "Proletarce" ima v svoji književni zalogi sledeče knjige in brošure. Pošljite narocilo še danes:

Maksim Gorki: Mati, mehka vezba	\$1.00
Upton Sinclair (poslov. Jos. Zavrtnik in Iv. Kaker): Džungel. Povest iz chicaskih klavnice75
Enrico Ferri: Socializem in moderna veda50
Proletariat10
Etbin Kristan: Nevarni socializem10
Kdo uničuje proizvodnjo v malem10
Socializem10
Socialistična knjižnica, 2 zvezka in "Naša bogatstva"10
Kapitalistični razred10
Vojna in socialna demokracija15
Prof. Wahrungund (poslov. A. Kristan): Katoliško svetovno naziranje in svobodna znanost25
O konsumnih društvih10
Zadruga prodajalna ali konsum05
Katoliška cerkev in socializem10
Spoved papeža Aleksandra10

Vse te knjige in brošure pošljemo poštino prosto.

PROLETARCO,

4008 W. 31st St., CHICAGO, ILLINOIS.

Največja slovenska zlatarska trgovina

FRANK ČERNE

6033 St. Clair Ave., : Cleveland, Ohio

Ūre, verižice, prstane, broške, zaprstnice, medaljonske, itd.
Popravljamo ure po nizki ceni.

Podružnica Columbia Gramofonov in gramofonskih plošč slovenskih in drugih. Se prodaja na mesečna odplačila.

Pišite po cenik, kateri se Vam pošlje brezplačno.

Najboljše blago. Najnižje cene.

Vabilo

—ra—

veliko plesno veselico

katero priredijo

skupna društva v zvezi S.I.D. na Franklinu, Pa.

dne 24 februarja t. l.

Veselica bode v korist čitalnice.

Začetek ob 7 uri zvečer.

Vstopnina za moške \$1.00, ženske v spremstvu proste.

Orkestra godba iz Conemaugh.

Za obilno udeležbo se pripravljajo skupna društva "Slovenskiga Izobraževalnega Doma" in veselični ODBOR

Ako želite VIDETI

lepo sliko iz delavskega življenja potem pa pridite dne 17. februarja t. l. zvečer ob 48 uri v M. Slanovo dvorano, North Chicago, Ill.—Omenjeni večer priredi slov. soc. klub št. 45, Waukegan, Ill.

krasno igro

"NJEGOV JUBILEJ"

Uljudno se pripravljamo za obilno udeležbo. Paul Peklaj, tajnik

Fullman: Ant. Oblak, 11331 Langley Ave.	Ako čitaš Proletarca, pa spo-
Za Oglesby: Tom. Kraji, La Salle, Ill. Springfield: Frank Besjak, 1929 So. 14th St.	znaš, da je dober list in te zanima,
Panama: Jos. Ferjančič, box 10.	tedaj ga pokaži še tovarišu in mu
Stanton: Anton Aucec, box 158 in 308 Mestar, box 351.	ga priporoči, da bo tudi on to izve-
Waukegan—North Chicago: Paul Tvk lay, 437 Belwooder St. in Jerry Spacapan, 1166 McAllister Ave.	del, kar izveš ti in se rancil, česar
Witt: John Zupančič, box 54.	se učiš ti. To bo duševni dobiček zate in zanj.